CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Str. Stavropoleos nr. 6, sector 3, București, cod poștal 030084, România
Tel: +4 021.310.46.41 Fax: +4 021.890.07.45 și +4 021.310.46.42 www.cnsc.ro

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. ..... / ..... / .....
Data: .....

Prin contestația nr. ...../....., înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. ...../....., depusă de SC ..... SRL, cu sediul în ....., ..., județul ....., CUI ....., număr de înregistrare în registrul comerțului ....., reprezentată de domnul ..... - administrator, privind procedura de simplificată pentru atribuirea contractului de lucrări de modernizare cămin cultural în localitatea …., în cadrul proiectului „Reabilitare și recompartimentare cămin cultural, construire centrală termică în satul …, ..., județul .....”, coduri CPV 45210000-2 și 45300000-0, cu data-limită de depunere a ofertelor 16.02....., organizată de ....., cu sediul în ....., județul ....., în calitate de autoritate contractantă, contestatoarea a solicitat .....

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care ofertantul SC ..... SRL reclamă decizia autorității contractante ..... de respingere ca neconformă și inacceptabilă a ofertei sale, în cadrul procedurii de atribuire menționată în partea introductivă, învederând în motivare că, prin adresa nr. 3283/28.03....., i-au fost solicitate de către autoritate fundamentarea financiară a prețului ofertat și justificarea manoperei

din devizul „amenajare teren”, solicitări la care a răspuns punctual, cu adresa nr. 60/02.04.....

La 04.04....., a fost informată despre declararea neconformă și inacceptabilă a ofertei sale, întrucât:

- cheltuielile cu salariile personalului nu pot fi încadrate în categoria celor indirecte;

- nerespectarea salariului minim brut garantat nu poate fi abatere tehnică minoră;

- nu a demonstrat că ajutorul de stat a fost acordat în mod legal.

Însă, potrivit Ordinului nr. 1568/2002, anexa nr. 6, în cadrul cheltuielilor indirecte sunt incluse:

A. Cheltuieli de interes general și de executare a lucrărilor

- retribuții ale personalului de conducere, tehnic, economic, de altă specialitate, administrativ, de deservire și pază; impozitul, contribuția la asigurările sociale și la fondul de șomaj, aferente;

- retribuțiile personalului de conducere, tehnic, economic și de altă specialitate, administrativ, de deservire a unității, inclusiv indemnizațiile de conducere, sporul de vechime și alte drepturi legale din fondul de retribuire (exclusiv retribuțiile personalului de producție industrială și de prestații);

- retribuțiile maiștrilor care participă alături de personalul de execuție la procesul de producție, inclusiv impozitul, contribuția la asigurările sociale și la fondul de șomaj;

- retribuțiile personalului gospodăresc de tot felul (manipulanți, recepționeri, încărcători și descărcători din cadrul depozitelor centrale, laboranților, telefonistelor, conducătorilor de autoturisme, autospeciale, microbuze, îngrijitoarelor, personalului de întreținere și mici reparații la instalațiile sanitare, de apă, încălzire, iluminat etc.), inclusiv sporul de vechime și alte drepturi legale din fondul de retribuire (exclusiv retribuțiile personalului unităților de producție industrială și de prestații);

- sumele pentru constituirea fondului de premiere a personalului de conducere în cadrul fondului de retribuire;

- contribuția la asigurările sociale și la fondul de șomaj asupra retribuțiilor tarifare, indemnizațiilor, premiilor și altor drepturi legale care se cuprind în această poziție;

- preliminările constituite pentru plata indemnizațiilor de concediu de odihnă și adaosurilor la retribuția tarifară pentru depășirea indicatorilor sau sarcinilor de plan pe trim. IV al anului de raportare, cuvenite personalului de conducere tehnic, economic, de altă specialitate, administrativ, deservire și pază, inclusiv impozitul, contribuția asigurărilor sociale și fondului de șomaj asupra acestor indemnizații și adaosuri.

Întrucât legea permite includerea în categoria cheltuielilor indirecte a retribuțiilor personalului, este abuzivă și nelegală respingerea ofertei pentru acest motiv. În răspuns, societatea a precizat că, la elaborarea ofertei, a respectat condițiile legale privind salarizarea personalului. Tariful de 11,4 lei/oră, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2017, se referă la o medie de 166,6 ore/lună pentru fiecare categorie de personal. La stabilirea prețului ofertat s-a avut în vedere efortul necesar din partea personalului specializat pentru realizarea activităților, raportat la gradul de complexitate al lucrărilor și prețul manoperei.

Pentru obiectivul „amenajare pentru protecția mediului” s-a estimat că se va utiliza forța de muncă pusă la dispoziție de SC ...SRL (prestatoare de servicii). Nivelul salarial mediu (din extrasul de consumuri de manoperă) a fost stabilit între părți pentru norma parțială de lucru. Datorită acestui fapt, tariful mediu calculat a fost de 6 lei/oră, urmând ca, în cazul în care oferta va fi declarată câștigătoare, personalul să fie detașat, conform Codului civil și Codului muncii, și să fie acordate drepturile salariale în conformitate cu prevederile legale. Pentru suportarea acestor diferențe au fost prevăzute provizioane în cadrul cheltuielilor indirecte.

La formularea ofertei a avut în vedere:

- art. 47 alin. (1) din Codul muncii: drepturile cuvenite salariatului detașat se acordă de angajatorul la care s-a dispus detașarea; plata cheltuielilor de transport, cazare, precum și indemnizația de detașare se acordă de angajatorul la care s-a dispus detașarea, angajator care trebuie să plătească și salariul salariatului detașat;

- pe durata detașării, salariatul beneficiază de drepturile care îi sunt mai favorabile: fie de drepturile de la angajatorul care a dispus detașarea, fie de drepturile de la angajatorul la care este detașat [art. 47 alin. (2) din Codul muncii];

- angajatorul care detașează are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru ca angajatorul la care s-a dispus detașarea să își îndeplinească integral și la timp toate obligațiile față de salariatul detașat.

Comisia de evaluare nu a avut în vedere art. 136 alin. (1) din normele anexate Hotărârii Guvernului nr. 395/2016. Ar fi putut observa că a fost asumată, atât prin ofertă, cât și prin răspunsul la clarificările solicitate, îndeplinirea obligațiilor contractuale la nivelul de calitate stabilit de autoritate prin caietul de sarcini și în termenii precizați de către aceasta.

Comisia avea datoria de a analiza cu un minim de diligență conținutul fiecărei oferte și nu de a opta, pur și simplu, pentru respingerea lor, comportament care reflectă teoria excesului de putere din materia dreptului administrativ.

Față de argumentul că „nerespectarea salariului minim brut garantat nu poate fi încadrată ca abatere tehnică minoră”, contestatoarea subliniază că un număr limitat de ore a fost cotat cu valoarea medie de 6 lei/oră. Alte obiective din cadrul proiectului au fost cotate la manoperă cu valori mai mari decât salariul minim pe economie.

Numărul total de ore manoperă cotate cu 6 lei/oră - 1525,74

Valoarea aferentă acestora este de 9.154,44 lei (1525,74 x 6)

Valoarea calculată raportată la valoarea salariului minim pe economie: 11,41 lei/oră x 1525,74 ore = 17.408,..... lei

Valoarea calculată - valoarea ofertată = 8.254,25 lei

Raportat la valoarea totală a ofertei, diferența este de 0,4993%, cu impact nesemnificativ asupra ofertei financiare.

Cuantificarea teoretică în valoare monetară a respectivei abateri/omisiuni [nu] depășește 1% din prețul total al ofertei.

Referitor la motivul că „ofertantul nu a demonstrat că ajutorul de stat a fost acordat în mod legal”, contestatoarea precizează că este înregistrată în evidentele Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă ..... în căutarea forței de muncă, conform art. 80 și art. 85 alin. (1) și (2) din Legea nr. 76/2002. Proiectul pentru angajarea persoanelor ce se încadrează în art. 80 și 852 din Legea nr. 76/2002 se află în desfășurare, urmând a fi semnate contractele după ce vor fi alocate fondurile necesare.

În situația descrisă, o parte din costuri sunt subvenționate de stat. În răspunsul la solicitarea de clarificări nr. 60/02.04....., a fost documentată posibilitatea de obținere a unui ajutor de stat potrivit prevederilor Legii nr. 76/2002, prin care se acordă facilități angajatorilor care încadrează în muncă șomeri, prin atașarea de documente transmise către Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă ..... În niciun moment nu a declarat că beneficiază de ajutor de stat, ci doar că a demarat demersuri pentru a angaja șomeri și alte categorii de personal pentru a beneficia de facilitățile din lege.

Oferta sa demonstrează îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute în documentația de atribuire, atât cu privire la capacitatea de a executa contractul, cât și cu privire la conformitatea ofertei tehnice și a celei financiare.

În punctul său de vedere nr. 3869/..... asupra contestației, înregistrat la Consiliu cu nr. 15811/19.04....., autoritatea contractantă susține în apărare că, analizând extrasele de resurse pentru manoperă care au fost prezentate cumulat, a constatat că SC ..... SRL ofertează un tarif orar neobișnuit de scăzut, respectiv 6 lei/oră, pentru următoarele categorii de muncitori: poziția 10 finisor terasamente, poziția 30 muncitor deservire, poziția 32 muncitor deservire construcții mașini, poziția 37 muncitor deservire

gospodărie comunală, poziția 39 muncitor încărcare descărcare materiale, poziția 44 peisagist, poziția 46 săpător.

Prin adresa nr. 3283/28.03....., au fost solicitate clarificări privind justificarea tarifului orar neobișnuit de scăzut, având în vedere că, prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2017 privind stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, art. 1, începând cu 1 ianuarie ....., salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește la 1.900 lei lunar, pentru un program complet de lucru de 166,666 ore, în medie pe lună, reprezentând 11,40 lei/oră.

SC ..... SRL a răspuns cu adresa nr. 60/02.04.....:

1. Invocă detașarea personalului de la SC ...SRL și faptul că cheltuielile legate cu salariile au fost incluse în cheltuielile indirecte, atașând Ordinul nr. 1568/2002, anexa nr. 6, privind conținutul cheltuielilor indirecte;

2. În cazul în care comisia de evaluare consideră eronată încadrarea descrisă anterior, ofertantul invocă prevederile art. 134 alin. (9) din normele la Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, considerând abatere tehnică minoră diferența dintre tariful orar legal, respectiv 11,41 lei/oră, și tariful/oră manoperă cotat în ofertă, 6 lei/oră; diferența este 8.254,25 lei, reprezentând 0,4993% din valoarea totală a ofertei;

3. Invocă art. 80 și 85 din Legea nr. 76/2002.

Comisia de evaluare a analizat răspunsul și l-a considerat neconcludent, întrucât cheltuielile cu salariile personalului pentru care s-au solicitat clarificări nu pot fi încadrate în cheltuieli indirecte, personalul fiind implicat în execuție; acestea au fost ofertate la un tarif orar de 6 lei/oră, tarif ce nu respectă prevederile legale în vigoare privind stabilirea salariului de baza minim brut pe țară garantat în plată (art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 846/2017, respectiv 11,4 lei /oră, începând cu 1 ianuarie .....). Nerespectarea salariului minim brut garantat nu poate fi încadrat ca abatere tehnică.

Comisia de evaluare a constatat că ofertantul nu a demonstrat că ajutorul de stat a fost acordat în mod legal, la momentul prezentării ofertei și justificării tarifului orar nefăcând dovada că beneficiază de facilități. Mai mult, ținând seama că viitorul contract se derulează pe o perioadă de 24 de luni, presupusa facilitate acordată conform Legii nr. 76/2002 face trimitere la o perioadă de subvenționare de maximum 12 luni, nu 24 de luni.

În luarea deciziei, comisia a avut în vedere asigurarea unui tratament egal și nediscriminatoriu pentru toți ofertanții participanți la procedură. Ceilalți participanți la procedură au ofertat un tarif orar care respectă prevederile privind stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

Din examinarea coroborată a materialului probator administrat, aflat la dosarul cauzei, după verificarea din oficiu a competenței generale, materiale și teritoriale, potrivit art. 131 alin. (1) C. proc. civ., și după deliberare, Consiliul reține că, prin anunțul de participare nr. ....., publicat în Sistemul Electronic de Achiziții Publice – SEAP la ....., autoritatea contractantă ..... a inițiat o procedură simplificată în vederea achiziționării de lucrări de modernizare a căminului cultural din satul aparținător Cernadia, estimate valoric la 1.752.453,43 lei, fără TVA. Documentația de atribuire a fost postată în SEAP la ....., alături de anunțul de invitare la competiție.

La procedură s-au prezentat șase operatori economici, între care și SC ..... SRL, a cărei ofertă a fost respinsă de autoritate ca inacceptabilă și neconformă, întrucât nu este acoperit nivelul legal minimal de salarizare a întregului personal, abatere care nu poate fi considerată abatere tehnică minoră, precum și pentru nedovedirea de către ofertant a subvenționării salariale. Împotriva acestui ....., pentru motivele evocate mai sus, ulterior notificării prealabile a autorității și primirii unui răspuns din partea acesteia considerat nemulțumitor, SC ..... SRL a învestit Consiliul, în termenul legal, cu soluționarea contestației ce formează obiectul prezentei cauze.

Preliminar analizării aspectelor sesizate de reclamantă, este de remarcat că documentația de atribuire, alcătuită din fișa de date, caietul de sarcini, formularele necesare și modelul contractului de lucrări, la care se adaugă clarificările postate în SEAP, nu a fost contestată de niciun operator economic, drept pentru care toate prevederile ei și-au consolidat forța obligatorie atât pentru autoritatea contractantă, cât mai ales pentru operatorii economici participanți la procedura de atribuire, inclusiv pentru SC ..... SRL. La acest moment, nu pot fi emise pretenții sau critici vizavi de prevederile documentației de atribuire, întrucât ar fi vădit tardive, raportat la termenul prescris de Legea nr. 101/2016.

Separat de importanța respectării întru totul a regulilor impuse de autoritate în documentația de atribuire, asupra aspectelor sesizate de reclamantă, Consiliul ia act că rezultatul evaluării ofertei reclamantei a fost stabilit de autoritate prin procesul-verbal de evaluare a ofertelor financiare nr. 3596/04.04....., ... comunicat în aceeași zi. La 05.04....., joi, SC ..... SRL s-a plâns autorității de nelegalitatea rezultatului, prin notificarea prealabilă nr. 67/05.04....., iar ..... i-a răspuns petentei cu adresa nr. 3719/12.04....., în sensul că își menține hotărârea de respingere a ofertei, respectiv că nu urmează să adopte măsuri de remediere a rezultatului evaluării. Primind acest răspuns, SC ..... SRL a reacționat prin formularea contestației la Consiliu, la data

de ....., luni, în ultima zi a termenului legal de contestare, calculat potrivit art. 5 din Legea nr. 101/2016:

Art. 5. - (1) Termenele procedurale stabilite de prezenta lege, exprimate în zile, încep să curgă de la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului.

(2) Ziua în cursul căreia a fost comunicat un act procedural nu este luată în calculul termenului. Dacă ultima zi a unui termen exprimat altfel decât în ore este o zi nelucrătoare, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare.

Relativ la cauzele excluderii ofertei, niciuna dintre părțile litigante nu tăgăduiește că, în formularul „Lista cuprinzând consumurile cu mâna de lucru cumulat pe proiect", datat 25.01....., regăsit în propunerea financiară a reclamantei (pag. 80 și 81), aceasta a cotat mai multe categorii de muncitori cu un tarif mediu orar de 6 lei:

- poz. 10 - finisor terasamente;
- poz. 30 - muncitor deservire;
- poz. 32 - muncitor deservire construcții mașini;
- poz. 35 - muncitor deservire construcții-montaj;
- poz. 37 - muncitor deservire gospodărie comunală;
- poz. 39 - muncitor încărcare descărcare materiale;
- poz. 44 - peisagist;
- poz. 46 - săpător.

În analizarea criticilor formulate de reclamantă, este de remarcat că, la momentul inițierii procedurii de atribuire (.....), era în vigoare și obligatorie Hotărârea Guvernului nr. 846/2017 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, conform căreia:

Art. 1. - Începând cu data de 1 ianuarie ....., salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, sumă stabilită în bani care nu include sporuri și alte adaosuri, se stabilește la 1.900 lei lunar, pentru un program complet de lucru de 166,666 ore, în medie, pe lună, în anul ....., reprezentând 11,40 lei/oră.

Art. 2. - La data prevăzută la art. 1, Hotărârea Guvernului nr. 1/2017 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 6 ianuarie 2017, se abrogă.

Consiliul observă că, într-adevăr, tariful de 6 lei/oră/angajat, pe care s-a bizuit propunerea reclamantei, se situează sub cel minim impus prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2017. Este veridic faptul că, pentru restul categoriilor de salariați, ofertanta a propus tariful orar minimal, de 11,40 lei/oră, însă acest tarif nu poate justifica și, cu atât mai puțin, compensa diferența salarială pentru cele 8 categorii enumerate mai sus.

În atari circumstanțe, Consiliul apreciază că autoritatea nu putea admite și, implicit, desemna câștigătoare respectiva ofertă fără a verifica în prealabil legalitatea prețului acesteia, întrucât costul contractului, format și din manopera salariată a personalului prestator, care trebuie să acopere salariul minim brut pe economie, nu poate fi indiferent autorității contractante. În plus, din perspectiva tratamentului egal între competitori, elementele de cost

obligatorii sunt esențiale și pentru aceștia, întrucât ofertarea unor elemente sub nivelul minim stabilit de lege conduce la distorsionarea liberei concurențe și alterarea rezultatului.

Angajatorul este obligat să garanteze în plată un salariu brut lunar cel puțin egal cu salariul de bază minim brut pe țară – statuează și art. 164 alin. (3) din Codul muncii.

Este cert că, la elaborarea propriilor oferte, toți operatorii economici trebuiau să țină seama de salariul de bază minim brut pe țară de 1.900 lei/lună, reprezentând 11,40 lei/oră, garantat în plată prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2017 începând cu 1 ianuarie ..... Pe de altă parte, ... nu poate rămâne indiferentă ori să încurajeze atribuirea de contracte în care salarizarea personalului de către ofertanți este sub nivelul minim prescris de lege. Altfel spus, chiar dacă autoritatea nu deține calitatea de angajator al personalului muncitor, acesteia îi revine obligația de a nu tolera sau promova salarizarea nelegală a acestui personal, respectiv încălcarea normelor privind salarizarea. Pe de altă parte, normele imperative precitate fac parte din nivelul de protecție care trebuie garantat lucrătorilor contractantului, protecție care ar trebui să depășească limita unui simplu interes particular al autorității și să intre în sfera interesului general.

Văzând și dispozițiile art. 178 alin. (1) partea introductivă din Legea nr. 98/2016 – „Fără a aduce atingere dispozițiilor legale sau administrative privind prețul anumitor produse ori remunerarea anumitor servicii [...]” –, autoritatea contractantă are obligația de a clarifica legalitatea oricărui preț suspect ofertat anterior luării unei decizii în privința ofertei. Prețul propus nu este un element pur formal al ofertei, prezumat a fi valabil și admis indiferent de cuantumul său, ci reprezintă un element esențial al propunerii financiare ale cărui realitate și legalitate trebuie să fie verificate de comisia de evaluare și confirmate de ofertant prin documentele înaintate autorității. Este evident că omiterea anumitor elemente de cost din structura tarifului sau acordarea unui salariu sub cel minimal conduce la încălcarea principiului tratamentului egal între ofertanți, statuat la art. 2 alin. (2) din legea privind achizițiile publice.

Ar fi împotriva reglementărilor naționale și europene în domeniul muncii ca autoritățile publice să încheie contracte cu entități care nu respectă legislația în vigoare privind salarizarea. Mai mult, această situație ar antrena o abordare discriminatorie și nedreaptă față de întreprinderile care respectă prevederile juridice și s-ar acorda un avantaj arbitrar celor care le încalcă, ceea ce ar putea genera și o concurență neloială din partea întreprinderilor care nu respectă prevederile, în raport cu cele care le respectă.

Respectarea legislației naționale sau europene în materie de muncă este o condiție a corectitudinii procedurii.

În cazul nerespectării obligațiilor impuse de dreptul național în materie, printre altele, de condiții de muncă, statele membre pot califica o asemenea nerespectare drept abatere gravă sau încălcare a eticii profesionale de către operatorul economic, care poate duce la excluderea respectivului operator economic din procedura de atribuire a unui contract de achiziții publice. A se vedea, în acest sens, de pildă, Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 17 noiembrie 2015 în cauza C-115/14, RegioPost împotriva Stadt Landau in der Pfalz.

Din situația faptică expusă rezultă cu certitudine că prețul ofertei SC ..... SRL nu acoperă plata tuturor cheltuielilor minime legale pentru cele opt categorii de salariați enumerate mai sus, ceea ce face ca acceptarea ofertei să intre în conflict cel puțin cu dispozițiile legale menționate. Cu adresa nr. 3283/28.03....., autoritatea pârâtă a solicitat societății antreprenoare explicații plauzibile asupra elementelor de cost din oferta sa, cu respectarea legislației salarizării muncii, pentru a determina dacă oferta este sau nu admisibilă și a se elimina orice suspiciune că societatea ar fi favorizată în raport cu participanții la competiție care s-au conformat legislației amintite.

Orice decizie a autorității privind admiterea sau respingerea unei oferte trebuie fundamentată pe o evaluare temeinică a ofertei, sub toate aspectele acesteia, și pe probe concludente, iar nu pe simple aprecieri ale membrilor comisiei de evaluare, care în speță pot favoriza o ofertantă care a propus un tarif cu încălcarea legislației muncii, dar și a celei privind achizițiile publice. Este evident că omiterea anumitor cheltuieli salariale din structura tarifului orar, cum s-a amintit anterior, conduce la încălcarea principiului tratamentului egal între ofertanți. Din ofertă trebuie să rezulte cu certitudine că prețul respectă toate dispozițiile legale în materia salarizării și include toate cheltuielile necesare, directe și indirecte. Dacă răspunsul primit nu demonstrează, în mod clar, includerea în tariful orar ofertat a cheltuielilor amintite, autoritatea este îndreptățită și obligată să respingă oferta ca fiind inacceptabilă și neconformă.

Fiindu-le opozabil faptul că, începând cu 1 ianuarie ....., salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește la nivelul de 1.900 lei/lună, respectiv 11,40 lei/oră, toți ofertanții erau obligați să țină seama de acest salariu minim, pentru toate categoriile de salariați, proprii sau detașați, cu normă integrală sau parțială de timp (cu acoperirea tarifului orar minimal de 11,40 lei, chiar dacă norma este sub 166,666 ore/lună), câtă vreme execuția contractului licitat depășea cu mult data de 1 ianuarie .....

Pretextul preluării de muncitori de la SC … SRL nu este în măsură să îi permită contestatoarei să coteze salariul muncitorilor preluați la 6 lei/oră/angajat, Codul muncii și Hotărârea Guvernului nr. 846/2017 fiind deopotrivă aplicabile și acestor muncitori, fie ei chiar și cu normă de timp parțială (eventual cu diminuarea salariului lunar, însă nu mai puțin de 11,40 lei/oră lucrată).

Relativ la Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1568/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice „Ghid pentru elaborarea devizelor la nivel de categorii de lucrări și obiecte de construcții pentru investiții realizate din fonduri publice", indicativ P 91/1-02, el este lipsit de relevanță în speță, din mai multe cauze:

- nu constituie un act normativ, nefiind publicat în Monitorul Oficial al României. În acest sens s-au pronunțat Curtea de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal, în decizia nr. 1626/R din 20 mai 2014 (*În ceea ce privește incidența Ordinului ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1568/15.10.2002 pentru aprobarea reglementarii tehnice „Ghid privind elaborarea devizelor la nivel de categorii de lucrări și obiecte de construcții pentru investiții realizate din fonduri publice", Curtea reține că susținerea petentei este fondată, în sensul că, pentru a fi în vigoare, un ordin al ministrului trebuie adus la cunoștință prin publicarea sa în Monitorul Oficial al României, în baza art. 10 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată.*), și Curtea de Apel Târgu Mureș, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în decizia nr. 121/R din 17 ianuarie 2012 (*Ordinul nr. 1568/2002 emis de ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței, respectiv Ghidul pentru elaborarea devizelor la nivel de categorii de lucrări și obiecte de construcții pentru investițiile realizate din fonduri publice, în care se prevede că executanții au deplină libertate de a își prevedea propriile consumuri și tehnologii de execuție, pe baza căruia Consiliul și-a întemeiat soluția în privința acestui ofertant, nu poate fi avut în vedere de instanță în condițiile în care, pe de o parte, acesta are doar un caracter orientativ și a fost publicat doar în Buletinul Construcțiilor, neavând caracterul unui act normativ, care, publicat în Monitorul Oficial al României, devine opozabil erga omnes, inclusiv autorității contractante, iar pe de altă parte, legislația care privește achizițiile publice are un caracter special, imperativ, iar toate părțile implicate trebuie să o respecte întocmai. Modul în care Consiliul și ofertanta înțeleg să susțină aplicabilitatea ghidului de mai sus presupune că ofertanților le este lăsată posibilitatea de a întocmi propriul proiect tehnic, ceea ce ar echivala cu prezentarea unei oferte alternative,*

interzisă prin documentația de atribuire elaborată de autoritatea contractantă.);

- a fost emis sub imperiul altei legislații privind achizițiile publice și elaborarea documentațiilor tehnice, abrogate în prezent (anexa nr. 9 la ghid).

Instrucțiunile de aplicare a unor prevederi din Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 863/2008 (în prezent abrogat), stabileau că intră în categoria cheltuielilor directe cele cu muncitorii direct productivi, cum sunt cei cotați de reclamantă cu 6 lei/oră/angajat. Instrucțiunile prevedeau:

1. Cheltuielile directe sunt constituite din următoarele:

M - cheltuieli aferente consumurilor de resurse materiale, în care se cuprinde valoarea materialelor calculată cu prețurile de la furnizori, fără TVA; în cazul materialelor care provin din import, valoarea acestora trebuie să includă și orice taxe și comisioane plătibile la frontieră (taxe vamale, comisioane vamale etc.);

m - cheltuieli aferente consumurilor cu mâna de lucru, în care se cuprinde valoarea manoperei muncitorilor direct productivi;

U - cheltuieli aferente consumurilor cu utilajele de construcții, în care se cuprinde valoarea rezultată din totalul orelor de funcționare a utilajelor respective și din tariful mediu orar corespunzător funcționării;

t - cheltuieli aferente consumurilor privind transporturile, în care se cuprind:

a) valoarea transporturilor auto, CF, navale ale materialelor, prefabricatelor, confecțiilor etc. de la producător sau furnizor la depozitul intermediar, precum și de la depozitul intermediar la locul de punere în operă în raza de acțiune a mijloacelor de ridicat, inclusiv taxele aferente acestor transporturi;

b) valoarea transporturilor cu utilajele de construcții de la baza de utilaje la punctul de lucru și retur;

c) valoarea transporturilor tehnologice, în măsura în care acestea nu sunt cuprinse în articole distincte (transport de pământ, beton, mortar, moloz ..... din demolări).

De asemenea, conform Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1826/2003:

2.3. Gruparea cheltuielilor în vederea calculării costurilor

Pentru calculul costurilor bunurilor, lucrărilor, serviciilor și al costurilor perioadei, cheltuielile înregistrate în contabilitatea financiară după natura lor se grupează în contabilitatea de gestiune astfel:

a) cheltuieli directe;

b) cheltuieli indirecte;

c) cheltuieli de desfacere;

d) cheltuieli generale de administrație.

Cheltuielile directe sunt acele cheltuieli care se identifică pe un anumit obiect de calculație (produs, serviciu, lucrare, comandă, fază, activitate, funcție, centru etc.) încă din momentul efectuării lor și ca atare se includ direct în costul obiectelor respective.

Cheltuielile **directe** cuprind: costul de achiziție al materiilor prime și materialelor directe consumate, energia consumată în scopuri tehnologice, **manopera directă (salarii, asigurări și protecția socială etc.)**, alte cheltuieli directe.

Cheltuielile indirecte sunt acele cheltuieli care nu se pot identifica și atribui direct pe un anumit obiect de calculație, ci privesc întreaga producție a unei secții sau a persoanei juridice în ansamblul ei.

Cheltuielile indirecte cuprind:

- regia fixă de producție, formată din cheltuielile indirecte de producție care rămân relativ constante indiferent de volumul producției, cum ar fi: amortizarea utilajelor și echipamentelor, întreținerea secțiilor și utilajelor, precum și cheltuielile cu conducerea și administrarea secțiilor;

- regia variabilă de producție, care constă în cheltuielile indirecte de producție, care variază în raport cu volumul producției, cum ar fi: cheltuielile indirecte cu consumul de materiale și forța de muncă.

Totodată, în Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014, se prevede un cont de calculație distinct pentru cheltuielile indirecte de producție (923).

Costul de producție sau de prelucrare al stocurilor, precum și costul de producție al imobilizărilor cuprind cheltuielile directe aferente producției, și anume: materiale directe, energie consumată în scopuri tehnologice, **manoperă directă** și alte cheltuieli directe de producție, costul proiectării produselor, precum și cota cheltuielilor indirecte de producție alocată în mod rațional ca fiind legată de fabricația acestora.

Costurile de conversie (prelucrare) a stocurilor includ costurile direct legate de unitățile produse, cum ar fi costurile cu manopera directă. De asemenea, ele includ și alocarea sistematică a regiei fixe și variabile de producție generată de transformarea materialelor în produse finite. Regia fixă de producție constă în acele costuri indirecte de producție care rămân relativ constante, indiferent de volumul producției, cum sunt: amortizarea, întreținerea secțiilor și utilajelor, precum și costurile cu conducerea și administrarea secțiilor. Regia variabilă de producție constă în acele costuri indirecte de producție care variază direct proporțional sau aproape direct proporțional cu volumul producției, cum sunt materialele indirecte și forța de muncă indirectă.

Raportat la implicarea nemijlocită a celor opt categorii de muncitori în executarea lucrării supuse contractării, Consiliul determină că salarizarea acestora nu se poate realiza decât din categoria cheltuielilor directe, nu indirecte, ceea ce determină respingerea argumentului contrar susținut de contestatoare.

Vizavi de incidența Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă:

Art. 80. - (1) Angajatorii care încadrează în muncă, pe durată nedeterminată, absolvenți ai unor instituții de învățământ primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare absolvent încadrat, o sumă în cuantum de 900 lei.

(2) Angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată absolvenți din rândul persoanelor cu handicap primesc lunar, pentru fiecare absolvent, suma prevăzută la alin. (1) pe o perioadă de 18 luni.

(3) Nu beneficiază de prevederile alin. (1) și (2):

a) angajatorii care au obligația, potrivit legii, de a încadra în muncă absolvenți ai instituțiilor de învățământ;

b) angajatorii care în ultimii 2 ani au fost în raporturi de muncă cu absolvenții instituțiilor de învățământ, cu excepția situației în care pentru persoanele respective au fost încheiate contracte individuale de muncă pe perioada vacanțelor, în condițiile Legii nr. 72/2007, cu modificările ulterioare, indiferent dacă au beneficiat sau nu de stimulent financiar;

c) angajatorii la care calitatea de administrator/asociat este deținută de una sau mai multe persoane fizice sau juridice care au calitatea de administrator/asociat la alți angajatori care au beneficiat de cel puțin una dintre facilitățile prevăzute la alin. (1) și (2), precum și la art. 85, pentru persoanele în situația cărora raporturile de muncă cu

angajatorul care a beneficiat de facilități au încetat prin demisie sau ca urmare a acordului părților, conform prevederilor legale, în ultimii 2 ani;

d) angajatorii care la data solicitării acordării măsurii de stimulare a ocupării forței de muncă se află în situația de insolvență, în procedură de executare silită, reorganizare judiciară, faliment, dizolvare, lichidare ori administrare specială, care au activitățile suspendate sau restricții asupra acestora.

(4) Suma prevăzută la alin. (1) și (2) se acordă angajatorilor care beneficiază conform prevederilor legale de aceste sume și în situația în care, în perioada de acordare a sumelor sau în perioada în care există obligația legală de menținere a raporturilor de muncă, absolvenții instituțiilor de învățământ din rândul persoanelor cu handicap nu mai au statut de persoană cu handicap.

Art. 85. - (1) Angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomeri de lungă durată sau tineri NEET primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din aceste categorii, o sumă în cuantum de 900 lei, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

(2) De facilitățile prevăzute la alin. (1) beneficiază și angajatorii care, în raport cu numărul de angajați, și-au îndeplinit obligația, potrivit legii, de a încadra în muncă persoane cu handicap, precum și angajatorii care nu au această obligație legală, dacă încadrează în muncă pe durată nedeterminată persoane cu handicap și le mențin raporturile de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

(3) Facilitățile prevăzute la alin. (1) și (2) se acordă angajatorilor și în situația în care, în perioada acordării acestora sau în cea în care există obligația legală de menținere a raporturilor de muncă, persoanele beneficiare nu mai au statut de părinte unic susținător al familiei monoparentale sau statut de persoană cu handicap, după caz.

(4) Angajatorii care încetează raporturile de muncă sau de serviciu ale persoanelor prevăzute la alin. (1) și (2) anterior termenului de 18 luni sunt obligați să restituie, în totalitate, agențiilor pentru ocuparea forței de muncă sumele încasate pentru fiecare persoană pentru care a încetat raportul de muncă sau de serviciu anterior termenului menționat, plus dobânda de referință a Băncii Naționale a României în vigoare la data încetării raporturilor de muncă sau de serviciu, dacă încetarea acestora a avut loc din motivele prevăzute la art. 83 alin. (2).

(5) Angajatorii care încadrează în muncă, potrivit legii, șomeri care, în termen de 5 ani de la data angajării, îndeplinesc, conform legii, condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, dacă nu îndeplinesc condițiile de a solicita pensia anticipată parțială, beneficiază lunar, pe perioada angajării, până la data îndeplinirii condițiilor respective, de o sumă în cuantum de 900 lei.

(6) Nu beneficiază de facilitățile prevăzute la alin. (1), (2) și (5):

a) angajatorii care în ultimii 2 ani au fost în raporturi de muncă sau de serviciu cu persoanele angajate din categoriile prevăzute la alin. (1), (2) și (5);

b) angajatorii la care calitatea de administrator/asociat este deținută de una sau mai multe persoane fizice sau juridice care au calitatea de administrator/asociat la alți angajatori care au beneficiat de cel puțin una dintre facilitățile prevăzute la art. 80 și la alin. (1), (2) și (5) pentru persoanele în situația cărora raporturile de muncă cu angajatorul care a beneficiat de facilități au încetat prin demisie sau ca urmare a acordului părților, conform prevederilor legale, în ultimii 2 ani;

c) angajatorii care la data solicitării acordării facilității se află în situația de insolvență, în procedură de executare silită, reorganizare judiciară, faliment, dizolvare, lichidare ori administrare specială, care au activitățile suspendate sau restricții asupra acestora.

d) angajatorii la care calitatea de administrator/asociat este deținută de una sau mai multe persoane fizice care sunt rude sau afini până la gradul IV inclusiv cu persoanele care au calitatea de administrator/asociat la alți angajatori care au beneficiat de cel puțin una dintre facilitățile prevăzute la art. 80 și la alin. (1), (2) și (5) pentru persoanele în situația cărora raporturile de muncă cu angajatorul care a beneficiat de facilități au încetat prin demisie sau ca urmare a acordului părților, conform prevederilor legale, în ultimii 2 ani.

(7) Facilitățile prevăzute la alin. (1), (2) și (5) se acordă proporțional cu timpul efectiv lucrat de persoanele angajate din categoriile prevăzute la aceste alineate, precum și pentru perioadele în care persoana se află în concediu de odihnă.

(8) Facilitățile prevăzute la alin. (1), (2) și (5) se acordă angajatorilor în situația în care tinerii NEET și persoanele din categoriile menționate sunt înregistrați ca șomeri în evidența agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București.

În acest cadru legal și raportat la solicitarea de justificare a tarifului ofertat, SC ..... SRL trebuia să probeze că, în calitate de unitate angajatoare a personalului alocat prestării lucrărilor de construcții cu un tarif orar de doar 6 lei (cu aproape 50% mai mic decât cel minim impus de lege), beneficiază de facilitățile instituite prin Legea nr. 76/2002, facilități care se pot reflecta în justificarea tarifului propus.

Premisa pe care s-a bazat SC ..... SRL este că, fiind înregistrată în evidentele Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă ..... în căutarea forței de muncă, vor fi angajați șomeri, în posturile cerute de contract, pentru care ofertanta va beneficia de o subvenție lunară/șomer angajat. Eventualul argument al ofertantei, precum că și-a propus să angajeze personal provenit din rândul șomerilor, este lipsit de relevanță, conducând la concluzia că, în prezent, tariful ofertat de companie nu poate fi susținut și probat, însă dacă i se va atribui contractul și va reuși în viitor să angajeze șomeri calificați, atunci este posibil ca tariful să se justifice. O astfel de soluție nu poate fi admisă întrucât oferta devine condiționată de o viitoare angajare de șomeri, măsură care este incertă atât ca realizare, cât și ca dată. În atari condiții, societatea nu poate executa lucrarea ofertată la tariful diminuat de 6 lei/oră, întrucât nu are angajați șomerii pe care speră că îi va angaja în viitor (în lipsa unei probe contrare, respectiv a depunerii vreunei convenții încheiată cu agenția de resort). Din documentația de atribuire reiese că lucrarea trebuie prestată chiar de la atribuirea contractului, iar nu de la o dată ulterioară. Deci, în baza documentației achiziției, autoritatea nu poate aștepta până când un ofertant își va angaja persoane aflate în șomaj pentru a putea începe prestarea lucrărilor de contrucții.

În Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 174/2002, la art. 59 alin. (1) se prevede că "*Pentru acordarea drepturilor prevăzute la art. 85 din lege, angajatorii vor încheia cu agenția pentru ocuparea forței de muncă județeană, respectiv a municipiului București, în termen de 12 luni de la data angajării persoanelor, o convenție potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 19*." Art. 60: "*(1) Măsurile de stimulare prevăzute la art. 85 din lege se acordă lunar, de la data încheierii convenției prevăzute la art. 59 alin. (1). (2) Suma lunară se acordă angajatorilor proporțional cu timpul efectiv*

lucrat în luna respectivă de persoanele încadrate în muncă în condițiile prevăzute la art. 59 alin. (3)."

Așadar, subvenția nici măcar nu se acordă de la data angajării șomerului și începerii prestării, ci ulterior, de la data încheierii convenției. SC ..... SRL nu a comunicat autorității contractante nicio convenție încheiată cu vreo agenție pentru ocuparea forței de muncă din care să rezulte că, la momentul semnării contractului cu ....., va beneficia de subvenția lunară stabilită de Legea nr. 76/2002 pentru lucrătorii care vor executa construcția. Prin urmare, actuala justificare găsită de companie nu poate fi acceptată prin prisma faptului că nu este însoțită de niciun document probant.

Prezumând că nu există o convenție încheiată la momentul ofertării, tariful diminuat nu poate fi justificat de companie prin raportare la o subvenție care nu există. În dovedirea prețului ofertat nu se poate aduce ca document justificativ un document ulterior semnării contractului de achiziție publică (în dovedirea prețului ofertat nu se poate aduce un document justificativ de acordare a subvenției întocmit ulterior). De asemenea, dacă ar fi existat o convenție cu agenția pentru ocuparea forței de muncă, din aceasta trebuia să reiasă că tot personalul de executare a contractului pentru care s-a ofertat un preț sub cel normal beneficiază de subvenționarea permisă de lege. Așadar, în această ipoteză de lucru, anexa la convenție ce prevede tabelul nominal cu persoanele încadrate în muncă trebuie confruntată cu lista de persoane declarate de ofertantă că vor îndeplini contractul, astfel încât să se verifice dacă datele concordă.

Prin urmare, întrucât adresa nr. 60/02.04..... nu constituie document de justificare reală a prețului pentru personalul responsabil cu îndeplinirea contractului, ea nu putea fi acceptată în acest sens de către autoritatea contractantă.

La tariful ofertat, în absența semnării unei convenții cu agenția pentru ocuparea forței de muncă de subvenționare parțială a salariilor pentru lucrătorii responsabili cu execuția contractului de lucări, compania nu poate executa contractul decât cu încălcarea legislației muncii, a asigurărilor sociale, dar și a achizițiilor publice.

Este evident că ofertarea unui tarif sub nivelul costurilor are ca efect și distorsionarea concurenței la procedura de achiziție, întrucât se ajunge ca prețurile să nu mai reflecte rezultatul competiției între ofertanți, ci diverse conjuncturi în care se află unii dintre ei, care le-ar permite să oferteze orice tarif. Scopul oricărei achiziții publice nu este unidirecțional – obținerea de către autoritatea contractantă a unui produs/serviciu/lucrare la cel mai avantajos preț – ci vizează și promovarea concurenței loiale între operatorii economici. Este evident că omiterea anumitor elemente de cost din structura

tarifului conduce la încălcarea principiului tratamentului egal între ofertanți, statuat la art. 2 din legea achizițiilor publice.

Practica judiciară este în aceeași direcție, elocvente fiind, de exemplu:

- decizia civilă nr. 9814 din 9 octombrie 2013 (preț neobișnuit de scăzut justificat prin intenția ofertantului de a angaja șomeri, pentru care să beneficieze de facilități fiscale. Justificare ce nu poate fi acceptată), Curtea de Apel Alba Iulia, Secția de contencios administrativ și fiscal;

- decizia nr. 343 din 25 ianuarie 2013 (justificarea prețului scăzut prin prezentarea unei declarații pe propria răspundere prin care ofertantul se obligă să angajeze personal pentru care urmează să primească subvenții de la bugetul asigurărilor de șomaj nu poate fi luată în considerare, ofertantul invocând un demers viitor și incert), Curtea de Apel Bacău, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

- decizia civilă nr. 253 din 21 ianuarie 2016 (Preț neobișnuit de scăzut justificat prin intenția ofertantului de a angaja șomeri, pentru care să beneficieze de facilități fiscale. Justificare ce nu poate fi acceptată.), Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Pe de altă parte, ofertarea unor tarife sub nivelul salarial minimal nu se încadrează în categoria abaterilor tehnice minore, astfel cum sunt ele definite la art. 134 alin. (8) din normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016:

Art. 134. - (6) În cazul în care ofertantul modifică prin răspunsurile pe care le prezintă comisiei de evaluare potrivit dispozițiilor alin. (1) conținutul propunerii tehnice sau propunerii financiare, oferta sa va fi considerată neconformă.

(7) Prin excepție de la dispozițiile alin. (6), oferta nu va fi considerată neconformă în măsura în care modificări operate de ofertant în legătură cu propunerea sa tehnică se încadrează în una din categoriile de mai jos:

a) pot fi încadrate în categoria viciilor de formă; sau

b) reprezintă corectări ale unor abateri tehnice minore, iar o eventuală modificare a prețului total al ofertei, indusă de aceste corectări, nu ar fi condus la modificarea clasamentului ofertanților participanți la procedura de atribuire.

(8) Sunt considerate abateri tehnice minore acele omisiuni/abateri din propunerea tehnică care pot fi completate/corectate într-un mod care nu conduce la depunerea unei noi oferte.

(9) O modificare a propunerii tehnice nu poate fi considerată o abatere tehnică minoră a ofertei inițiale în următoarele situații:

a) cuantificarea teoretică în valoare monetară a respectivei abateri/omisiuni depășește 1% din prețul total al ofertei;

b) cuantificarea teoretică în valoare monetară a respectivei abateri/omisiuni conduce la eludarea aplicării acelor prevederi ale legii care instituie obligații ale autorității contractante în raport cu anumite praguri valorice;

c) în urma corectării respectivei abateri/omisiuni, se constată că s-ar schimba clasamentul ofertanților;

d) modificarea ar presupune o diminuare calitativă în comparație cu oferta inițială;

e) modificarea vizează o parte din ofertă pentru care documentația de atribuire a exclus în mod clar posibilitatea ca ofertanții să se abată de la cerințele exacte ale respectivei documentații, iar oferta inițială nu a fost în conformitate cu aceste cerințe.

(10) Prin excepție de la dispozițiile alin. (6), oferta nu va fi considerată neconformă în măsura în care modificările operate de ofertant în legătură cu propunerea sa financiară reprezintă erori aritmetice, respectiv aspecte care pot fi clarificate cu ajutorul principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din Lege, elementele propunerii financiare urmând a fi corectate, implicit alături de prețul total al ofertei, prin refacerea calculelor aferente, pe baza datelor/informațiilor care sunt cunoscute de către toți participanții, deoarece sunt prevăzute în legislația aplicabilă, documentația de atribuire, și/sau în alte documente prezentate de ofertant.

Salarizarea a opt categorii de muncitori cu un tarif de 6 lei/oră/angajat, sub cel minimal impus de Codul muncii coroborat cu Hotărârea Guvernului nr. 846/2017, nu poate fi considerată abatere nici tehnică și nici minoră. Elementele de cost salarial țin de propunerea financiară, pe de o parte, iar pe de altă parte, orice intervenție asupra lor are impact asupra prețurilor tuturor devizelor în care se utilizează respectiva manoperă și, evident, asupra întregului preț al ofertei. Intervențiile asupra prețurilor din propunerea financiară sunt posibile doar în cazul erorilor aritmetice, *quod non*.

Lista cuprinzând consumurile cu mâna de lucru cumulat pe proiect este semnată de directorul general al SC ..... SRL și ștampilată de acesta, el asumându-și salariile mult diminuate ale celor opt tipuri de muncitori (nu este o simplă eroare, ci un act voit, repetat pentru cele opt tipuri).

Tribunalul Uniunii Europene a statuat că obligația autorității contractante de verificare a caracterului serios al unei oferte rezultă din existența prealabilă a îndoielilor referitoare la fiabilitatea acesteia, obiectivul fiind de a nu permite respingerea unui ofertant din cadrul procedurii fără să i se fi acordat posibilitatea să justifice conținutul ofertei sale care ar părea anormal de mică. Prin urmare, numai atunci când există asemenea îndoieli, comitetul de evaluare este obligat să solicite informații pertinente privind compoziția ofertei înainte să o respingă, dacă este cazul.

Astfel de îndoieli pot exista, printre altele, atunci când pare incert, pe de o parte, că o ofertă respectă legislația țării în care serviciile ar trebui să fie prestate, în materie de remunerare a personalului, de contribuție la sistemul de securitate socială, de respectare a normelor de securitate și de sănătate la locul de muncă, de vânzare în pierdere, și, pe de altă parte, că prețul propus include toate costurile pe care le presupun aspectele tehnice ale ofertei (Hotărârea din 8 octombrie 2015, Secolux/Comisia, T-90/14, nepublicată, EU:T:2015:772, punctul 62).

Tribunalul a avut deja ocazia să se pronunțe cu privire la obligația de motivare care îi revine autorității contractante atunci

când, în cadrul etapei de evaluare a ofertelor, a avut îndoieli în ceea ce privește caracterul anormal de mic al unei oferte depuse și a considerat, după ascultarea ofertantului în discuție și efectuarea unei analize mai aprofundate, fie că această ofertă nu era anormal de mică (a se vedea Hotărârea din 15 octombrie 2013, European Dynamics Belgium și alții/EMA, T-638/11, nepublicată, EU:T:2013:530, punctele 64 și 65), fie că era anormal de mică [Hotărârea din 5 noiembrie 2014, Computer Resources International (Luxembourg)/Comisia, T-422/11, EU:T:2014:927, punctele 39 și 40]. În special, s-a considerat că, pentru a furniza o motivare suficientă pentru faptul că oferta selectată nu era anormal de mică, autoritatea contractantă trebuia să expună raționamentul în temeiul căruia, pe de o parte, concluzionase că, datorită caracteristicilor sale, în principal financiare, o asemenea ofertă respecta printre altele legislația țării în care serviciile trebuiau să fie prestate, în materia remunerării personalului, a contribuției la sistemul de securitate socială și a respectării normelor de securitate și de sănătate la locul de muncă, și, pe de altă parte, verificase că prețul propus includea toate costurile pe care le presupuneau aspectele tehnice ale ofertei selectate (Hotărârea din 15 octombrie 2013, European Dynamics Belgium și alții/EMA, T-638/11, nepublicată, EU:T:2013:530, punctul 68).

În considerarea celor expuse, Consiliul determină că, în mod legal, autoritatea a sesizat că anumite tarife propuse de SC ..... SRL (6 lei/oră/salariat) pot fi nesustenabile, nu acoperă nivelul costurilor minimale de prestare a serviciilor supuse contractării. Răspunsul primit de la contestatoare nu a fost în măsură să justifice nerespectarea Hotărârii Guvernului nr. 846/2017 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

Se vădește că are corespondență în fapt temeiul de drept invocat de autoritate, în respingerea ofertei, respectiv art. 134 alin.

(5) și art. 137 alin. (3) lit. c) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016:

- art. 134 alin. (5): *„În cazul în care comisia de evaluare solicită unui candidat/ofertant clarificări și, după caz, completări ale documentelor prezentate de acesta în cadrul ofertei sau solicitării de participare, potrivit dispozițiilor art. 209 din Lege, iar candidatul/ofertantul nu transmite în termenul precizat de comisia de evaluare clarificările/completările solicitate sau clarificările/completările transmise nu sunt concludente, oferta sa va fi considerată inacceptabilă*."

- art. 137 alin. (3) lit. c): *„În condițiile art. 215 alin. (5) din Lege, oferta este considerată neconformă în următoarele situații:* [...] *c) conține în cadrul propunerii financiare prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe și care nu pot fi justificate*."

În considerarea celor evocate, Consiliul determină că, în mod judicios, autoritatea a respins oferta SC ..... SRL, neexistând motive pentru infirmarea acestei măsuri, pentru anularea procesului-verbal nr. 3596/04.04..... prin care a fost stabilit rezultatul evaluării și nici pentru obligarea autorității contractante la reevaluarea ofertei. Astfel fiind, în temeiul art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va respinge, ca nefondată, contestația SC ..... SRL nr. ...../....., în contradictoriu cu .....

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,
CONSILIUL DECIDE:

Respinge, ca nefondată, contestația SC ..... SRL nr. ...../....., în contradictoriu cu .....

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți. Împotriva ei se poate formula plângere de către părțile cauzei, în termen de zece zile de la comunicare.

PREȘEDINTE,	**MEMBRU,**	**MEMBRU,**
.....	**.....**	**.....**

Redactată în patru exemplare, conține nouăsprezece pagini.